

Autorzy: Michał Gontarz, Grażyna Wyszynska-Pawelec, Jan Zapała

Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Onkologicznej i Rekonstrukcyjnej IS UJ CM w Krakowie

Pierwotne nabłonkowe nowotwory gruczołów ślinowych u dzieci i młodzieży

Pierwotne nowotwory nabłonkowe gruczołów ślinowych są bardzo rzadkie u pacjentów pediatrycznych. Celem niniejszego badania była ocena przebiegu klinicznego, leczenia i rokowanie w grupie pacjentów pediatrycznych oraz porównanie wyników z grupą pacjentów dorosłych. Metody: Retrospektywna analiza dokumentacji medycznej 12 pacjentek i 7 pacjentów (w wieku poniżej 19 lat) leczonych operacyjnie z powodu nabłonkowych nowotworów gruczołów ślinowych w latach 1994 i 2016. Wyniki w grupie pacjentów pediatrycznych zostały porównane z wynikami 621 dorosłych pacjentów (w wieku powyżej 19 lat).

Wyniki: W grupie pediatrycznej, nowotwory dużych i małych gruczołów ślinowych występowały w porównywalnym odsetku, 52,6% i 47,4% odpowiednio. Najczęstszymi typami histologicznymi guzów u pacjentów pediatrycznych były gruczolak wielopostaciowy oraz rak śluzowo-naskórkowy (89,4%, $p = 0,004$). W obu grupach pacjentów nowotwory występowały głównie w zakresie ślinianki przyusznej. Częstość porażenia nerwu twarzowego po operacji guzów przyusznicy w obu grupach była porównywalna ($p = 1,000$). Najczęstszym nowotworem złośliwym w grupie dzieci i młodzieży był rak śluzowo-naskórkowy (77,8%; $p < 0,001$); podczas gdy w grupie pacjentów dorosłych rak gruczołowato-torbielowaty. W porównaniu z grupą pacjentów dorosłych, grupę pediatryczną charakteryzował niski stopień zaawansowania klinicznego raków ($p < 0,001$) przy całkowitym 5-letnim przeżyciu wynoszącym 100%.

Wnioski: Powyższe wyniki wskazują, że częstość występowania złośliwych nowotworów gruczołów ślinowych jest większa u dzieci niż u dorosłych, co należy uwzględnić w diagnostyce i późniejszym leczeniu.